

KULTUREN

A photograph of an archaeologist wearing a high-visibility yellow and blue jacket and black gloves with red accents, working on an excavation site. The archaeologist is leaning over, focused on the ground. The background is a dark, textured soil surface.

Innerstaden 1:2

Mårtenstorget, fornlämning Lund 73:1,
Lunds stad och kommun, Skåne
Arkeologisk förundersökning 2015

KULTURMILJÖRAPPORT 2016:3

JOHAN WALLIN

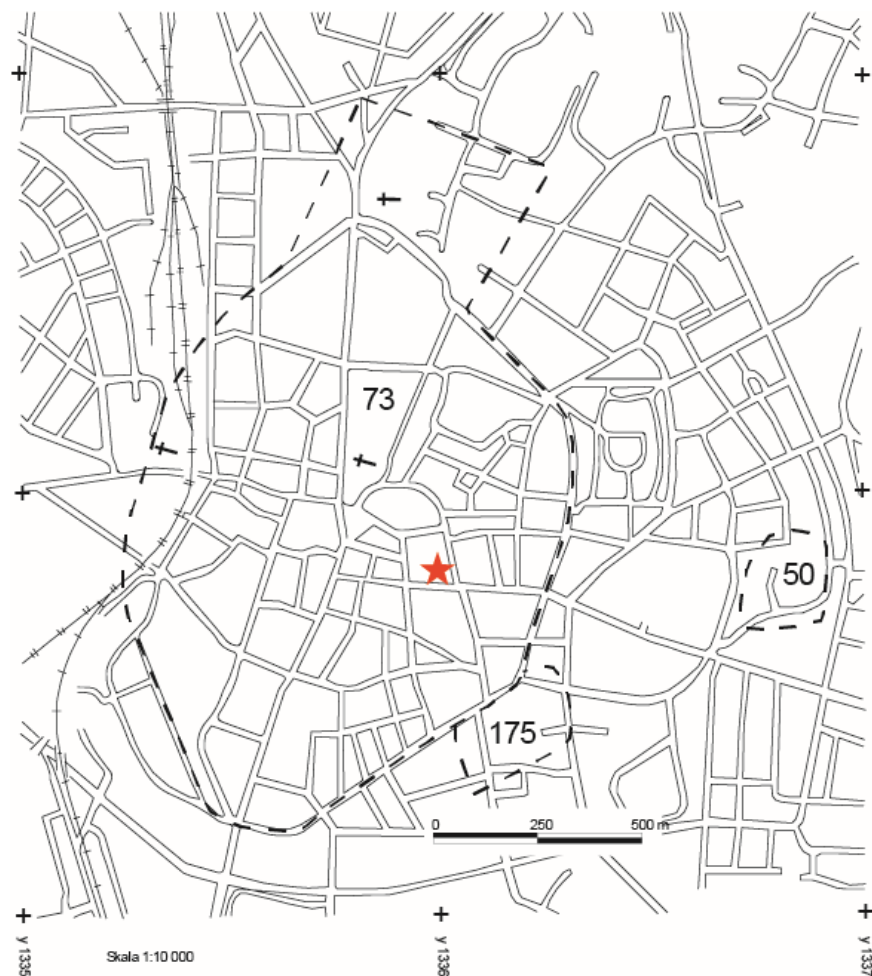
KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

Inledning	3
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	5
Genomförande och resultat	9
Del I	9
Del II	10
Del III	11
Sammanfattning	11
Administrativa och tekniska uppgifter	12
Referenser	13
Arkiv	13
Litteratur.....	13
Bilagor	13

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna.

Inledning

I samband med att Tekniska förvaltningen i Lund utförde schaktningar inom Kv Innerstaden 2:1 Mårtenstorget för kabelrör, dagvattenledning, kraftuttagslåda, montering av pollare och justering av infart utfördes en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut (lst. dnr 431-7381-2015). Området för schaktningen skedde i den centrala delen av Lunds medeltida stad, fornlämning Lund 73:1.

Fornlämningensmiljö

Området har ursprungligen utgjorts av en relativt flack sluttning åt sydöst. I den östra delen har det funnits en naturlig vattensamling med ett tillflöde från norr, förmodligen en bäck, med en sträckning som ungefär motsvarande den nuvarande Kiliansgatan. Utflödet har löpt snett över torget ner mot nuvarande Bankgatans södra sträckning (Johansson Hervén 2001 s 7).

Under 1000-talets början togs området i anspråk för bebyggelse, vilket lämningar efter ett hus i resvirke indikerar. Möjligtvis kan huset ha ingått i en gård vars gårdsområde kan ha omfattat större delar av Kv. Döbeln och Mårtenstorget och avgränsats i öster och sydöst av den förmodade bäcken och vattenhållet (Johansson Hervén 2001 s 7).

Området har under 1100-, 1200- och 1300-talet varit kontinuerligt bebott, vilket framgår av det fyndmaterial som framkommit, bestående av fynd från hushållet, såsom keramik och hantverk av horn och ben. Några lämningar efter byggnader från denna period har inte påträffats beroende på att sådana lämningar troligtvis har utplånats av senare tiders omstrukturering av området. Sannolikt kan det rört sig om en större gårdsenhet med hantverksinslag (Johansson Hervén 2001 s 8).

I slutet av 1200-talet eller i början av 1300-talet genomgår området en större förändring. I den västra delen uppförs möjligen två samtida stenhus, varav det ena har bevarats till våra dagar, det så kallade Krognoshuset. I den östra delen omvandlas det tidigare vattenhållet till en damm, vars funktion kan ha varit som fiskodling och fördämning för kvarndrift. Under 1300-talet uppträder den världsliga högfrälsesläkten Krognos i de skriftliga källorna som innehavare av området. Eventuellt är det de som köper upp stadsgården, om den inte tidigare ingick i släktens ägor, och representanter från släkten kan ha bebott stadsgården, såsom ärkedjaken Jens Stigsen gjorde vid 1300-talets mitt. Det är under denna tid som stadsgården får en ståndsmässig arkitektur, möjligen i samband med släkten Krognos inflytande över den i väster angränsande sockenkyrkan Sankt Botulf. Det bör för sin tid ha varit en av de mest manifesta stadsgårdarna i såväl byggnadernas arkitektur som omfång (Andrén 1984 s 80; Andersson 1974 s 378ff; Carelli 2003 s 77-107; Johansson Hervén 2001 s 8f, 46f, 84).

Under senmedeltiden har området haft en fortsatt funktion som stadsgård för släkten Krognos. Två tomter norr om Krognosgården kom via donation i domkyrkans och domkapitlets ägor. I de östra delarna har dammen börjat slammas igen och marken har förmodligen använts som hage för kreatur och trädgård. Om det är den nämnda dammen som är avbildad på Hogenbergs kopparstick från 1580-talet, så synes den fortfarande vara öppen och den närliggande marken vara odlad (Johansson Hervén 2001 s 9f).

I början av 1600-talet övertas ägandet av borgare, och under 1600-talet bedrivs garveriverksamhet inom gårdens byggnader. Tomten omnämns som "Garvaregården". De två norra tomterna försvinner under loppet av 1600-talet. Området övertas av rådmannen och ridfogden Fredrik Westhoff som använder det som hage. Dammen på Garvaregården är i det närmast igenslammad. Möjligen används gården endast för garveriverksamhet, dess trädgårdsodlingar och näringar tycks vara ur drift (Johansson Hervén 2001 s 10, 48).

År 1691 samlas alla tomterna i området till en enhet av Erasmus Sackenschöld, professor vid stadens universitet. Hela kvarteret bildar en stor stadsgård, med Mårtenstorget och kv, Döbeln. De följande två ägarna Thomas Ihre och Johan Jacob Döbelius von Döbeln

tillhörde även de stadens ledande sociala skikt. Det var någon av dessa tre som anlade kanalerna i de centrala delarna av tomten, vilka omnämns år 1740. Kanalerna bildar en rektangel och omsluter en ö, på vilken det funnits en hage eller trädgård. Av de samtida beskrivningarna framgår det att kanalerna används som karpdammar. Det norra stenhuset ifrån den tid då frälsesläkten Krognos innehaft stadsgården rivs. Det södra stenhuset, Krognoshuset, inlemmas i en gård bestående av en mangårdsbyggnad och två flankerande ekonomibygnader som uppvisar likheter med samtida skånska allmogegårdar. Gårdens hushåll synes ha en inriktning på självhushåll. Senast år 1784 har gården fått den ovan beskrivna utformningen, då den avbildas på Espmans karta. De tre längorna står sedan kvar till år 1915, då de rivs för att ge plats för Köttbesiktningsbyrån. Gården kom att under 1800-talet att söderut gränsa till Mårtenstorget (Bevaringskommittén 1983 s 22f; Johansson Hervén 2001 s 11).

Mårtenstorget lades ut under loppet av 1840-talet, på en yta som hade donerats till staden av färgfabrikören Jöns Petter Borg, med en början i söder utmed Östra Mårtensgatan. Torgmarken vidgades norrut via tomtuppköp, för att senast vid 1850-talets mitt ha fått nuvarande utbredning. Torget kom även långt fram i tiden att kallas för Oxtorget (Bevaringskommittén 1983 s 22; Johansson Hervén 2001 s 37). Mårtenstorget har sedan dess behållit sin funktion som salu- och handelsplats i staden, om än med en ändrad karaktär och inriktning på varorna under tidens lopp (Karlsson 2002).

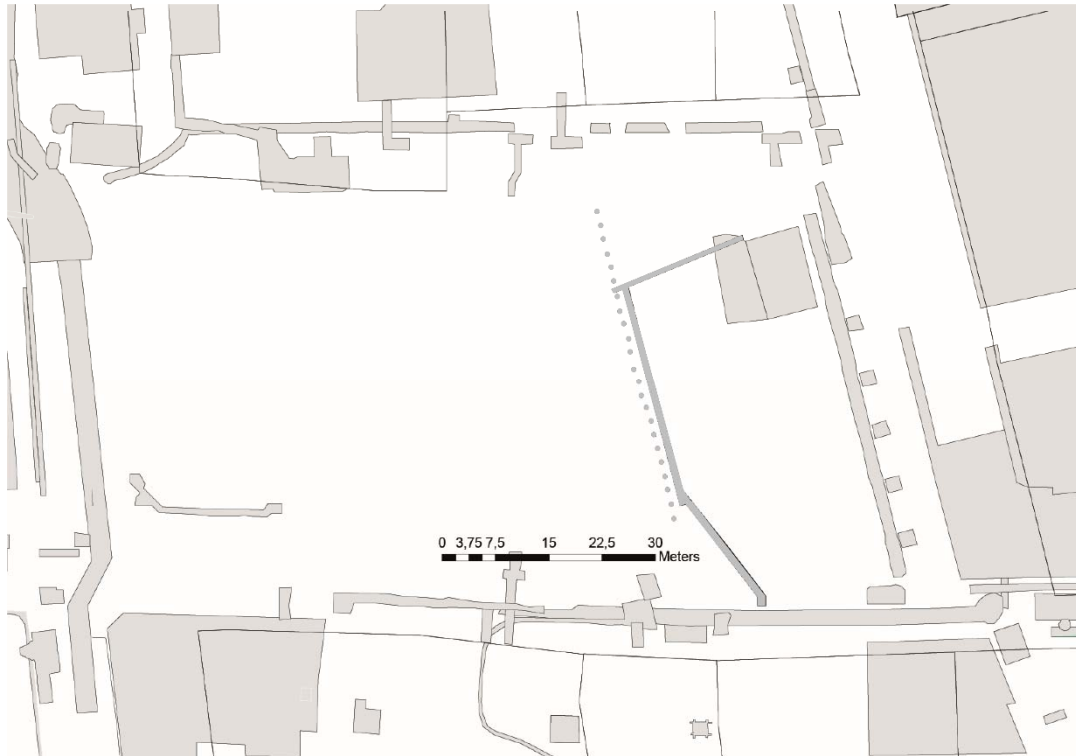
Östra Mårtensgatan som även berördes av förundersökningen har avgränsat ovanstående skildrade område emot söder. Det finns arkeologiska belägg som visar på att Östra Mårtensgatan är av tidig medeltida ursprung (Gardelin 2007, 2008). Under medeltiden löpte den fram till den östra porten i stadsvallen och vidare österut i landskapet mot bland annat Stora Råby och Dalby, en sträckning som den kom att ha även efter reformationen år 1536 och framöver till idag.

Tidigare arkeologiska iakttagelser

I området har en hel del arkeologiska iakttagelser gjorts, och ett urval av dessa beskrivs nedan.

År 1915 utfördes en grundgrävning inför uppförandet av Köttbesiktningsbyrån, där grundmurar till ett större stenhus framkom. Det var förmodligen lämningar efter ett stenhus som ingått i frälsesläkten Krognos gårdskomplex under hög- och senmedeltid samt efterreformatorisk tid. Därtill påträffades ett garverikar som sannolikt hör samman med "Garvaregården" från 1600-talet (Johansson Hervén 2001 s 10, 49f).

År 1951 genomfördes en grävning för kopplingsbrunnar, bland annat en ca 1,00-2,00 m från Krognoshusets sydvästra hörn. Dokumentationen visar att moränen påträffades vid ett djup av 1,80 m, och däröver fanns ett fyllnadslager som var ca 1,00 m tjockt och som benämns kulturgyttja. En brunn påträffades vid ett djup av 1,50 m, vilken var rund i formen och stenskodd med natursten. Den fortsatte österut utanför schaktbegränsningen (Kulturen LA-arkiv).

Figur 2. Arkeologiska ingrepp och iakttagelser i området kring Mårtenstorget, Lund. Ur Lunds stads-GIS.

År 1957 utfördes en grävning för transformator/nätstation i östra delen av Mårtenstorget. Under torgbeläggningen av gatsten framkom ett mindre lerlager, ett ca 1,00 m tjockt lager benämnt gyttja på ritningen samt en mindre nedgrävning i moränen, i efterhand tolkad som en ränna. Dessutom påträffades en större nedgrävning i moränen, vilket skulle kunna tolkas vara den damm som framkom vid en arkeologisk slutundersökning inför utbyggnaden av en nätstation år 1997 (Johansson Hervén 2001; Kulturen LA-arkiv).

År 1959 grävdes en VA-kulvert längs Mårtenstorgets norra sida österut till Kiliansgatan. Dokumentationen består av ett antal fotografier, tidningsartiklar och en lista över inköpta fynd ifrån grävstyrkan, från vilka det går det att utläsa att träkonstruktioner framkom tillsammans med en nord-sydligt löpande husgrund av natursten. I den nordvästra delen av torget påträffades enstensättning, som kan varit en broläggning och vid Krognoshuset en skiftesverksbrunn. Brunnen var fylld med gödsel och i den påträffades keramik av typen svartgods. Övriga påträffade fynd var bland annat en kvarnsten, hästsko, sländtrissa, spelkula, ring och metkrok (Kulturen LA-arkiv; Lundberg 2001 s 95).

År 1997 skulle Lunds Energi AB göra en utbyggnad av befintlig nätstation under Mårtenstorgets nordöstra delar, och därför utfördes en arkeologisk undersökning inom det berörda området. Resultaten från denna undersökning har beskrivits närmare i det föregående (se sida 3-5). Sammanfattningsvis kan här kort nämnas att det då framkom följande såsom den ursprungliga topografien. Vidare lämningar efter en bebyggelse från tidigt 1000-talet. Utförd makrofossilanalys visade på att det sannolikt förekommit hagar eller odlingslotter inom den tidigmedeltida tomten. Från 1100-1200-talet spår efter

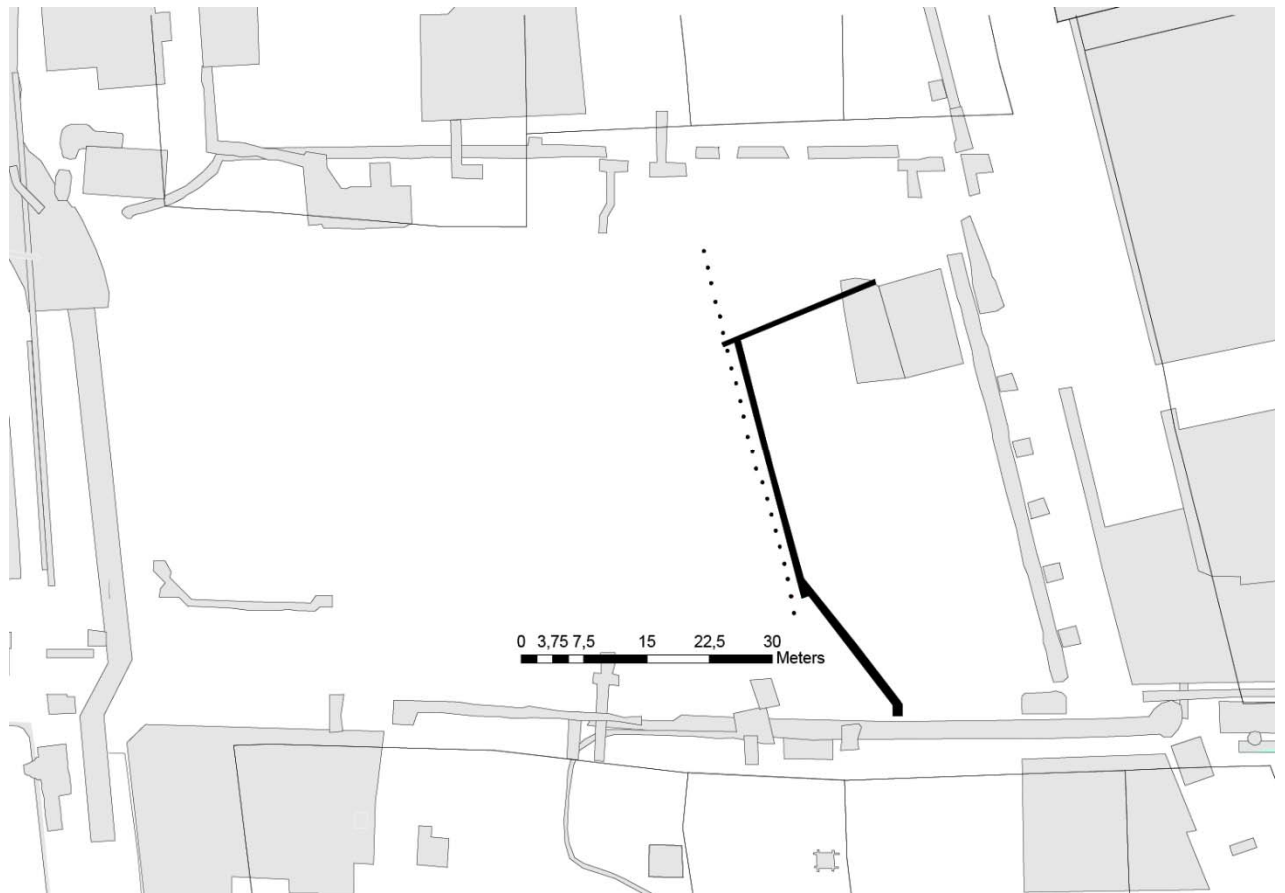

hushåll och restprodukter från ben- och hornhantverk. Runt år 1300-talet fick området en manifest bebyggelse, vilken kan knytas till högfräsläkten Krognos. I början av 1600-talet omvandlades bebyggelsen till en inriktning på garveriverksamhet. För att under 1700-talet omvandlas till en stadsgård, med hage, trädgård och karpdammar (Johansson Hervén 2001 s 24-37).

År 1997-1998 utfördes en arkeologisk förundersökning. Sammanlagt grävdes 12 st schakt. I den sydvästra delen framkom lämningar efter en byggnad med en osäker datering, och i torgets nordvästra del framkom en ansamling av större sten på 1,00 m djup, tolkade som en broläggning. Därtill påträffades två nedgrävningar, vilka tolkades som avfallsgropar, varav den ena kunde dateras till 1400-talet, och en sentida mur. I den nordöstra delen framkom en ursprunglig markyta, vari det grävts en ränna som skars av en yngre ränna med Östersjökeramik i fyllningen. I den östra delen av torget drogs ett 53,00 m långt schakt i nordsydlig riktning, vilket uppvisade en enhetlig kultur lagerbild inom hela sträckningen, överst gatsten följt av sättsand, därunder och ner till schaktbotten på 0,90 m framkom grå nedbruten kulturjord (Lundberg 2001 s 88 ff).

År 1998 schaktades det för att åtgärda akut avloppsstopp norr om Krognoshuset. Det framkom sentida återfyllningar i rörgravar och en oljetank, samt en tidigmodern grundmur. I schaktbotten framkom en brunn, med skoning av skiftesverk. En del av grundmuren till Krognoshuset frilades, och den var uppbyggd av natursten från moränleran 1,80 m under dagens marknivå till cirka 0,40 m under densamma (Johansson Hervén 2001 s 87f).

År 2013 genomfördes en schaktningsövervakning för fjärrvärme i den nordöstra delen av kv, Mårtenstorget. Ett 30 m långt schakt grävdes i en östvästlig riktning. Det framkom kulturlager i den södra schaktväggen, och i den västra schaktväggen dokumenterades vad som tolkades vara två odlingslager. Även i den östra delen av schaktet framkom på ett djup av 1,10 m ett kulturlager, som tolkades som ett medeltida odlingslager (Kronroth in prep).

Figur 3. Området kring Mårtenstorget, Lund. De aktuella ingreppen är markerade med svart. Ur Kulturens stads-GIS.

Figur 4. De olika delområdena markerade med färg. Rött markerar del I, grönt markerar del II; gult del III och svart markerar arbetet med pollarna.

Genomförande och resultat

I samband med att Tekniska förvaltningen i Lund utförde schaktning inom fastighet Innerstaden 2:1 Mårtensstorget för kabelrör, dagvattenledning, kraftuttagslåda, montering av pollare och justering av infart utfördes en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning.

Schaktet drogs ifrån Östra Mårtensgatan, 0,70 m ut i gatans norra del, vidare norrut för att därefter vika av i en sydostlig till nordvästlig riktning i cirka 44,00 m (figur 4). Därefter drogs schaktet dels 2,00 m västerut och dels 20,00 m i nordostlig riktning. Schaktbredden var i huvudsak 0,80 m, men breddades vid två ställen till 1,80–2,00 m. I den nordöstra delen var schaktbredd och schaktdjup ca 0,50 m. Schaktdjupet var i de sydostliga delarna 0,90 m men höjdes till 0,80 m och i de nordvästliga delarna till 0,70 m.

Del I

Schaktet löpte från sydöst mot nordväst, och ca 20,00 m från den sydöstra schaktkanten framkom cirka 0,50 m över schaktbotten ett kulturlager som tolkades vara ett marklager, med fynd av yngre rödgods, som ger det en grov datering till senmedeltid eller efterreformatorisk tid. Kulturlagret sträckte sig cirka 8,00 m mot nordväst där det var avgrävt av en sentida nedgrävning. Över det, och på ett avstånd av ca 21,00 m från den sydöstra schaktkanten, framkom ett lerlager med en tjocklek som varierade mellan 0,10–0,04 m, vilket sträckte sig vidare 3,9 m mot nordväst i sektionen. Ovanpå och i lerlagret framkom tre stycken fyrkantiga träbjälkar, horisontellt placerade vid sidan om varandra. En bjälke hade måttet 0,15 x 0,10 m, och två var av storleken 0,10 x 0,10 m. Ytterligare 1,18 m norrut i sektionen låg ytterligare en fyrkantig bjälke, med måttet 0,10 x 0,10 m, även den placerad horisontellt i lerlagret. Alla bjälkarna hade östvästlig orientering och fortsatte in i sektionen mot öster. Ovanpå den sistnämnda bjälken framkom en 0,24 x 0,02 m rest av en horisontellt liggande plank med norrsydlig orientering (bilaga 2). Träet i såväl bjälkar som plank var relativt välbevarat. Tolkningen är att det rör sig om en golvkonstruktion, med en underliggande lera för att stabilisera bjälkarna och med bjälkarna som bärande delar för de golvplank som sträckt sig mellan dem. Det påträffades inget som kunde ge golvkonstruktionen en närmare datering, men den kan ha ingått i en byggnad som använts i den garvaregård som funnits på platsen under 1600-talet.

Ett kulturlager framkom 27,00 m från den sydöstra schaktkanten, vid ett djup av 0,50 m, vilket tolkades som ett påfört utfyllnadslager som lagts ut i samband med skapandet av torget på 1840-talet. Kulturlagret överlagrade nämnda golvkonstruktionen och delvis även det tidigare nämnda marklagret. Kulturlagret hade diffusa lagerskiljen vilket indikerar en nedmyllning av kulturlagren i området, något som även noterades vid undersökningar under slutet av 1990-talet (Lundberg 2001). Något längre söderut, 15,00 m från den sydöstra schaktkanten, var kulturlagrets nedre del vattenförande och överlagrades av ett cirka 2,40 m långt och 0,25 m tjockt kompakt raseringslager. Det tolkades ha lagts ut som fyllning för att förstärka underliggande utfyllnadslager där detta var vattenförande för att på så vis försöka förhindra sättningar i marken. Över

raseringslagret låg ett cirka 0,15 m tjockt kulturlager, med fragment av kinesiskt porslin, med en datering till 1700- 1800-tal. Även detta kulturlager tolkades som ett utfyllnadslager, sannolikt utlagts i samband med skapandet av torget. I utfyllnadslagrets ytskikt fanns en stensättning, vilken tolkades vara den ursprungliga markbeläggningen från när torget lades ut under 1840-talet. Över det fanns dagens torgyta med sättsand och smågatsten.

I den sydöstra delen av schaktet och 5,00 m norrut framkom stycken av Hardebergasandsten, varav en del var tuktade, troligen utlagda som bärlager. Över det påträffades makadam, sättsand och smågatsten. En nedgrävning påträffades 28,00 m norrut från den sydöstra schaktkanten, vilken var minst 17,00 m lång, och troligen var sentida.

Del II

Ett 2,00 m långt schakt grävdes västerut från huvudschaktet. I det påträffades, vid ett djup av cirka 0,30-0,36 m, ett kulturlager som bestod av svartbrun lera som fortsatte ner till schaktbotten, som tolkades vara ett utfyllnadslager troligen från skapandet av torget. I det påträffades vingtegel, handslaget spik, botten till glasflaska från 1800-1900-tal, porslin. Anmärkningsvärt är att det här inte kom några lämningar efter en stensättning från den äldre 1800-tals torgnivån, som i del I, vilket indikerar att stenarna här kan ha tagits bort.

Figur 5. Det sydvästligt till nordöstligt orienterade schaktet, del III, fotografi från väster.

Del III

Ett 20,00 m långt schakt grävdes mot nordöst från huvudschaktet. Under dagens markbeläggning påträffades singel på de första 2,50 m österut. I resten av schaktet påträffades den äldre torgnivån, där stenarna var satta i ett brunsvart lerlager. I det påträffades tegel, fönsterglas, porslin och yngre rödgodskeramik samt kakel.

För att kunna montera de 24 stycken pollare i järn som skulle avgränsa en del av torget jordborrades det ned till cirka 0,55 m och hålen hade en omkrets på cirka 0,20 m. De massor som följde med jordborren upp bestod av svartbrun lerhaltig kulturjord med inslag av tegel.

Sammanfattning

I samband med markingrepp för kabelrör, dagvattenledning, kraftuttagslåda, montering av 24 stycken pollare och justering av infart till torget genomfördes en förundersökning i form av en schaktningsövervakning.

Del I grävdes från Östra Mårtensgatan med sydöstlig till nordvästlig orientering, tvärs över Mårtenstorgets östra del. Schaktet grävdes därefter 2,00 m mot väster, del II, och i en sträckning som löpte 20,00 m ut från huvudschaktet mot nordost, del III. På ett avstånd på ca 2,00 till 2,50 m från huvudschaktets västra sida monterades även 24 stycken pollare med hjälp av jordborring.

Under nuvarande markbeläggning av smågatsten påträffades lämningar av Mårtenstorgets första brukningsfas på 1840-talet, ett nivellerings- och bärlager, i vilket en äldre stenläggning av rundade natursten var satta. I kulturlagret påträffades porslin, kakel, tegel och fönsterglas. Därunder påträffades en konstruktion, som tolkades vara ett trägolv bestående av golvbräda och golvbjälkar, vilka lagts i ett stabiliserande lerlager. Det kan möjligen ha ingått i en byggnad i den garvaregård som legat på platsen under 1600-talet.

Under golvkonstruktionen framkom ett äldre marklager, som via fynd av yngre rödgodskeramik, dateras till senmedeltid eller efterreformatorisk tid. Marklagret bör ha varit i bruk under den sista delen av den period som högrälseläkten Krognos hade en stadsgård på platsen och möjligen in på 1600-talet då området omvandlades till en garvaregård.

Vid montering av pollarna utfördes jordborring. De massor som följde med jordborren upp var till färg och struktur lika de ovan beskrivna utjämnings- och bärlagren för 1840-talets stensatta torg.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-7381-2015	Fornlämning nr/art	RAÄ 73:1
Socken/stad	Lund	Socken-/Stadsnr	1298
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Innerstaden 2:1 - Mårtenstorget
Typ av exploatering	Schaktning för kabelrör mm		
Uppdragsgivare	Lunds kommun Tekniska förvaltningen		
Typ av undersökning	FU		
Ansvarig institution	Kulturen		
Fältarbetsledare	Johan Wallin		
Övrig personal	-		
Fältarbetstid	2015-04-22 till 2015-05-25		
Fälttid			
Arkeolog	17 h		
Maskin	-		
Undersökningens omfattning			
Yta	60 m ²		
Kubik	45 m ³		
Schaktmeter	-		
Kostnad för arkeologi			
Fältarbete	17x750= 12 750 SEK		
Rapport	17x750= 12 750 SEK		
Analys	-		
Övrigt	-		
Summa:	25 500 SEK		
Kostnad övrigt			
Maskiner	-		
Bodar	-		
Övrigt	-		
Summa	-		
Summa, faktisk	25 500 SEK		
Summa, beslutad	Enligt löpande kostnad		
Fyndmaterial (förvaring m.m.)	KM94808:1-3. Fynden förvaras efter fyndfördelning på Kulturens magasin Diabasen		
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen		
Ritningar, dokumentation	3 planritning skala 1:100, 2 sektionsritning skala 1:20		
Foto	3 digitala fotografi		
Analys	-		
Övriga upplysningar	-		

Referenser

Arkiv

Kulturen i Lund

LA-arkivet

Lunds stads-GIS

Litteratur

Andersson, I. 1974. *Skånes historia. Senmedeltiden*. Stockholm.

Andrén, A. 1984. *Lund. Tomtindelning – ägostruktur – sockenbildning. Medeltidsstaden 56*. RAÄ & SHM Rapport. Göteborg.

Bevaringskommittén. 1983. *Lunds stadskärna. Bevaringsprogram, Krafts rote*. Lund.

Carelli, Peter 2003. *Krapporup och det feodala landskapet. Borgen, bygden och den medeltida bebyggelseutvecklingen i en nordvästskånsk socken*. Nyhamnsläge.

Gardelin, G. 2007. *Dalbyvägen, Östra Mårtensgatan, Östra Vallgatan i Lund. Arkeologisk förundersökning 2006*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 232. Lund.

Gardelin, G. 2008. *Östra Mårtensgatan, Lund. Arkeologisk förundersökning 2007*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 315. Lund.

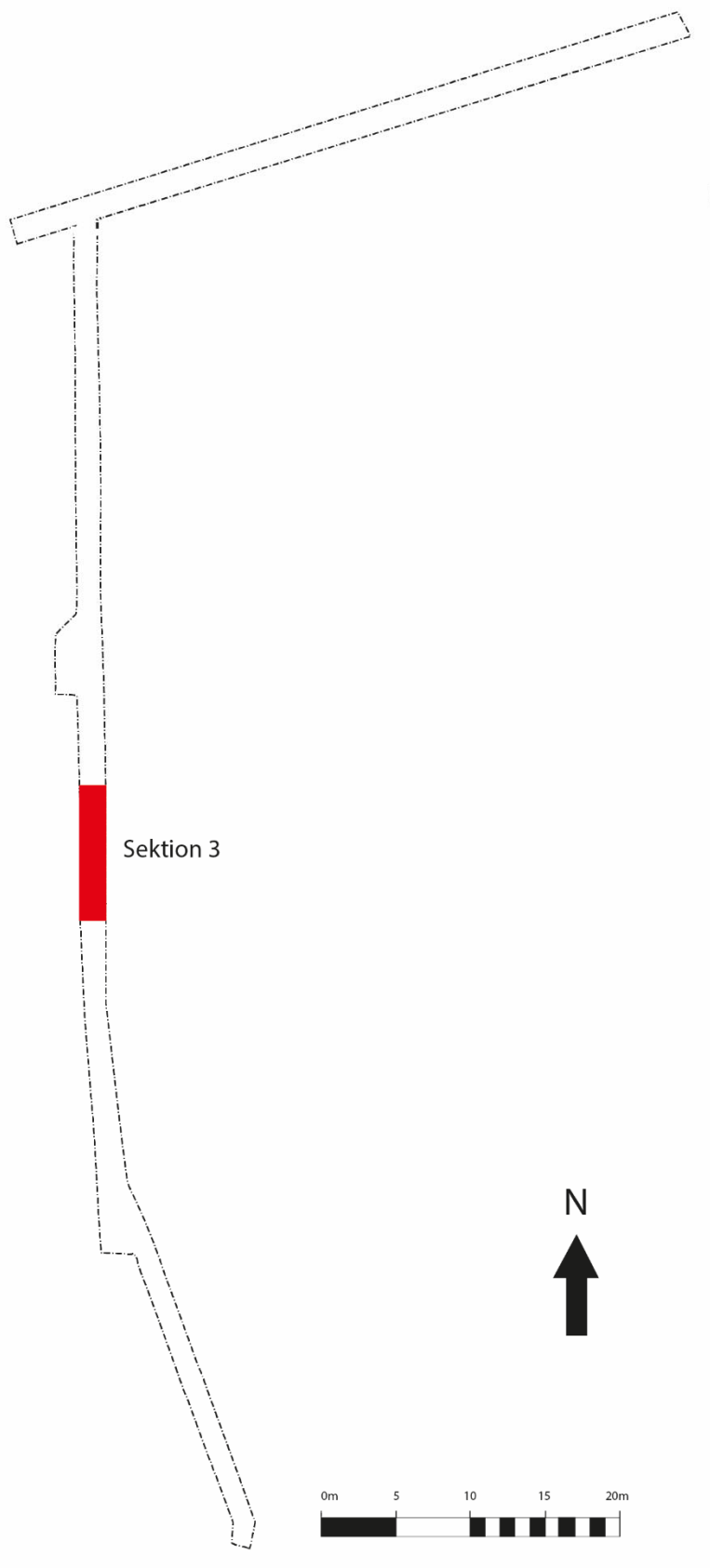
Johansson Hervén, C. 2001. *Mårtenstorget i Lund. Arkeologisk undersökning 1997. En kulturhistorisk redogörelse*. Arkeologiska rapporter från Lund, nr 21. Lund.

Karlsson, B. 2002. *Mårtenstorget i våra hjärtan*. Lund.

Lundberg, A. 2001. *Schaktövervakningen på Mårtenstorget. Mårtenstorget i Lund. Arkeologisk undersökning 1997. En kulturhistorisk redogörelse*. (Johansson Hervén, C.). Arkeologiska rapporter från Lund, nr 21. Lund.

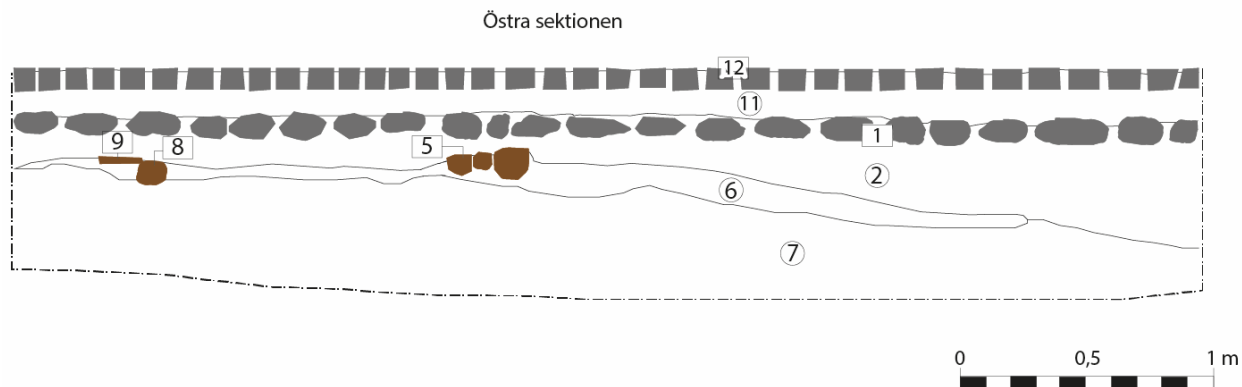
Bilagor

1. Planritning skala 1:100
2. Sektionsritning skala 1:20
3. Fyndlista

Bilaga 1. Schaktplan med östra sektion 3 rödmarkerad.

Bilaga 2. Detalj ur östra sektionen, sektion 3.

1. Kullersten från äldre torgbeläggning, satta i kontext 2.
2. Utjämningslager, Grå, fett, fuktig, kompakt och finkornig. Inslag av träkol, tegel och djurben. Sannolikt utlagt för att skapa jämn yta vid konstruktion av torget på 1840-talet.
5. Träkonstruktion, av 3 st liggande bjälkar, 2 st 0,10 x 0,10m och 1 st 0,15 x 0,1m, vilka fortsätter in i sektionen österut. Tolkades först som del av innervägg i hus, men omtolkades senare till bjälkar för trägol, tillsammans med kontext 8 och 9.
6. Bärlager för trägol. Grå sandblandad, fet, fuktig, finkornig lera, som innehåller kalk, prickar av träkol och bränd lera. Tolkades först som lergolv, men omtolkades senare till bärlager åt trägol, kontext 5, 8 och 9.
7. Äldre marklager bestående av fet, finkorning, fuktig, svart lerig kulturjord, med inslag av tegel, träkol, kalkprickar och enstaka djurben.
8. Del av träkonstruktion, 0,10 x 0,10 m bjälke som ligger vågrätt. Längden på bjälken saknas då den fortsätter in i sektionen. Bjälken har en kvadratisk profil, och hör sannolikt samman med kontexterna 5, 6 och 9.
9. Planka från trägol. Den 0,02 m tjocka plankan är mjuk och i dåligt skick. Den ligger vågrätt och har vilat på en bjälke, kontext 8. Plankan hör sannolikt samman med kontext 8, 6 och 5.

Bilaga 3. Fyndlista

Innerstaden 2:1 Mårtenstorget.

Länsstyrelsens dnr: 431-7381-2015

Proj.nr. 61000-394

KM 94808:1-3

Fyndnummer	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.	Kommentarer
1	7	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	fot	1	28	Brungrön blyglasyr insidan
2	7	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	buk - botten	1	20	Brungrön blyglasyr utsida, brun blyglasyr insida
3	7	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk - botten	1	18	Mörkbrun blyglasyr insidan

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.
I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2015

- 2015:16 Kv Gråbröder 14, Lund. Arkeologisk förundersökning 2014. Aja Guldåker.
2015:17 Kv Trädgården 8, Lund. Arkeologisk förundersökning 2015. Ivan Balic.
2015:18 Kv Sankt Märten 28, Lund. Arkeologisk förundersökning 2015. Johan Wallin.
2015:19 Kv Repslagaren 29 Lund. Arkeologisk förundersökning 2014. Ivan Balic.
2015:20 Borgeby 23:6, Lomma kommun. Borgeby slott porttornet. Antikvarisk medverkan 2014. Carita Melchert.
2015:21 Kv Paradis 51, Lund. Arkeologisk förundersökning 2014. Aja Guldåker.
2015:22 Vård- och underhållsplan. Ballingstorpsgården och Per Olsgården. 2015. Carita Melchert och Gunilla Gardelin.
2015:23 Glädjen 15, Lund. Antikvarisk medverkan 2012-2015. Carita Melchert.
2015:24 Falsterbo 2:22, fornlämning Falsterbo 15:1, Falsterbo socken, Vellinge kommun, Skåne. Kompletterande arkeologisk förundersökning. Ivan Balic och Gertie Ericsson.
2015:25 Färgaren 26, Lund. Stäket. Antikvarisk medverkan 2015. Carita Melchert.
2015:26 Kv Föreningen 2, Lund. Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2015. Krister Kåm Tayanin.
2015:27 Kv Grynmalaren 31 och 33, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Gertie Ericsson.
2015:28 Kv Domkyrkan 1, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014. Gertie Ericsson.
2015:29 Kv Sankt Mikael 13, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Gertie Ericsson.
2015:30 Innerstaden 2:1 – Svartbrödersgatan, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Gertie Ericsson.
2015:31 Kv Gråbröder 16, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014. Gertie Ericsson.
2015:32 Kv Banken 6, fornlämning Dalby 40:1, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014-2015. Gertie Ericsson och Aja Guldåker.
2015:33 Klippans pappersbruk, kulturvärden i bebyggelsen, Klippans bruk, Klippans kommun, Skåne. Kulturmiljöunderlag 2015. Henrik Borg och Gertie Ericsson.
2015:34 Kv Universitetet 1, Lundagård, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014. Gertie Ericsson och Aja Guldåker.
2015:35 Hunehals borg, Hanhals 4:31, fornlämning Hanhals 71:1, Hanhals socken, Kungsbacka kommun, Halland. Forskningsundersökning 2014. Gertie Ericsson.

2016

- 2016:1 Kv Katedralskolan 8, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2015. Krister Kåm Tayanin.
2016:2 Paradis 35, Lunds stad och kommun. Antikvarisk medverkan 2015-2016. Carita Melchert.
2016:3 Innerstaden 1:2 – Märtenstorget, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Johan Wallin.